

یاز نومره‌نی یوللارا

شعر مجموعه‌سی

بهرام سورگون

- ۱۳۶۲ گمنام، شناسه سوی

عنوان و نام بدبند آورد: باز نهاده و نسخه للاقا اشعار مجموعه عهسه / به ام سه، گون.

مشخصات نش : ته نه : انتشارات نیا^۱، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهري: ۳۸ ص ۱۲×۱۷ س.م

شانک: ۱۰۰:-۵۸۹۲=۲۵=۳ : ۱۶۱

و خصوصاً في سنته الأولى : فما

رائے موسیٰ۔ پاک

۱۴- ضریعہ نشانہ تک

جعفری سید علیرضا / ۸۴۶۲ : ۱۳۹۰ هـ

٣٩١١/٨٩٤: ٩٢١ سندھ، پاکستان

شماره کتابخانه ملی: ۲۰۱۹۶۰۵

باز نویسه نه بـ لـ لـ

شعر مجموعہ سی

بەام سو، گەن

بازدید از موزه

تاریخ اسلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲۹۶

٣٨٦

1440

بیریتیجی پچاپ، بیریز.

سائبان: ۱۵-۵۸۶۱-۲۰۰-۹۷۸

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

مرکز فروش: تبریز- مابین سه راه طالقانی و تربیت - مجتمع تجاری استاد

شہریار زیرزمین - پلاک ۴۷ - تلفن: ۵۵۴۸۴۱۷

دیل لر نه یامان رباعی سیزلمیشدى

تورکجه رباعی، بلکه ائله بوتون فارس، عرب شعر قالب‌لری، تورکجه‌نین اوزون سىلىسى اولمادىغينا گۆرە بىرده تورك دىلى ايله عروضۇن اويفۇن اولمادىغينا باخاراق آذربايچان چاغداش ادبىاتىندا كىچمېش عصرلر كىمى داها قارشىلانمايىب. ائله بو چتىنلىك لره گۆرە، بىر شاعير بىلە بىر قالب‌لرده آخساق سىز بىر اثر ياراداندا بوتون دىنلەيىجى لرىنىن طرفىندن آقىشلانىر. رباعى فارس شعر قالب‌لرىنىن لاب بىلە اوزگۇنۇ (اصىل) حسابلاتسادا داهى فضولى دن بو گونددك تورك ادبىاتىندا گوجلو رباعى لرى اوخويوب اونلارى يارادان شاعيرلره سايىخى گۆزو ايله باخمىشىق. سورگۇنون رباعى سى اما كلاسيك سينىرلارى سىندىرىپ، چاغداش ادبىاتىمۇزا يىنى بىر باخماجا رسم ائله يىپ، دىنلەيىجى نىن اليىندى يايىشىپ ياشماق آلتىندا قالان

گئچکلری چیلپاق جاسیننا او نا گؤستریب باشقا بیر خیالی دونیاسیندا بوراخیب اونو
یئنی دن دوشونمه يه گرکلی قويوب. اورنک اوچون:
قیش شاللاغى، گولله‌لرده اولدورمەدى هئچ
اما هله قوشلارا
...مندن آرالى گزىن قومار اوینامىشام...
شاعير اوفكەلى بير دىلده اۆز مجموعه‌سیندە اولان قورغۇيا آجىقلارىنى بىلە بىلدىرىر:
... بو اوللەك دە من معناسى من سىزلىك دير
اما همن شاعير سۇوگى ايلە دولو بير مصraig دا اۆز سۇوگى سىنى بىلە لىك لە بىزە
بىللەندىرىر:
... كۈكسوم دولوسو گۈرمەلى نرگىزلىك وار...
يانلىش ائلەمە مىشىك دئىشك سورگون رباعى كىمى قىسا بير قالب ده نىچە يئندىن بىر
قۇنۇيا باخىب، بىر نىچە يئنلۇ باخماغانى بىزە ده ائيرەدىب. اورنک اوچون شاعير بىر
رباعى ده اۆزلم لى بىر قىزا توپلۇموموز وئردىيى يولو اۆز دىلى ايلە بىلە دئىرىر:
... ياز نومره نى يوللارا دىلن آرزىلارى
سونرا همن قىزا عايىلەسى وئردىيى امرى آيرى رباعى ده بىلە يازىر:
... بىر گون ائۋىنه قايتىما يادى كىشىگە...
اعتىاد مسالە سىننە، بىر معتادىن گۈزۈندەن توپلۇما باخماغانىن بىلە رباعى يه چكىر:

اۆز سئوگیسینه سیغیشیدیران يوخدو منى ...

شاعیر دؤنه - دؤنه دونیالیق استکبارا اولان نفرتینى اۆز رباعى لریندە شعر دىلىسى ايلە
بىللەندىرىر:

... ناموسلارىنى سىلله لر آلتىندا گۇرن

ال لر نه يامان اسلحە سىزلىنىمىشدى

...

هر پارتىا گىلدى خانلىغى تامسىندى...

...

هر آن اليمىز خميرلىدىر، قارنىمiz آج...

سورگون اما، اۆزىزملى بير باخىشلا بير مىلتىن تارىخىنە، اوно ايندى كى ياشامى ايلە
تو تو شدوراندان سونرا بىلە بير سونوجا چاتىر:

... ار بايراغىنى ئىللەر پاي وئرمەلىك

آتىلار بىللى اوستوندە گىزنى چىنگىزدىن.

سونوندا، بو يازىنى كاغىذ اوستونە گىزىن، بىلە بىرسونوجا چاتىر: سورگونون رباعى -
لرى تورك ادبىياتىندا يارانان رباعى لرلە تو تو شىسا ايلك باخىمدا آيرىملى (متفاوت)
اولدوق لارى گئزە ووراجاق.

يالچىن سەھنە

گئیچک گول ایی بوی آتمادایدی سیزدن
گولدانلاری کیم ییغیشدیریب دهلیزدن
سون قویما گولوم شعره اگر ایمکانی وار
گل بیر دنه‌ده رو باعی یاز نرگیزدن

قوچ كل لريميز هاياندا گيزله نميشدى
تورپاق قودوزون گؤزوندە ايزله نميشدى
ناموسلارينى سيلله لر آلتىندا گئرن
ال لرنە يامان اسلحە سىزلە نميشدى

دوش دن يازيرام دوشون، سيز آتدان قورخون
بو قورخولو قالخانلى، حياتدان قورخون
غئيرتللى غزل پيچاق چكير مئيداندا
جان قورخوسو وار گلين بو لاتدان قورخون

دؤرد بير يانيميز آلاولانير بيلميرسن
كۆكسون كيمى تام كۈنول يانير بيلميرسن
ايللر بويو بىز داش آتمىشيق سئوگىمизه
منله سنى ده سئوگى دانير بيلميرسن

دوشدو قارا تئلرە بو آغ فاجييعه‌سى
قالدى سينه‌م اوستوندە بو داغ فاجييعه‌سى
سس دونياسينا آياق قويانلار دوشونور
يئر گؤيلرى ترپتىدى دوداق فاجييعه‌سى

كۈنلۈم قوزو تك قالىبىدىر ال لرده مەلر
گئى گوللەلەنير باخىن سىز الله بىه لر
اعدام دىرىھ يىندىن آسيلان بو قىلمە
بو يىلاندى باخا يانىب كول اولدۇ مئشەلر

سورگون گئدەلی اليمده بير ايزليك وار
كؤكسوم دولوسو گئورمه لى نر گيزليك وار
من، اوز باشىما بوردا قالا بىلمىزدىم
گئتدىم كى گئورم دالىندا سنسىزلىك وار

هر ماھنى دا ساز تئللرينه ايز دوشدو
دوشدو باشيمما دن بئله سنسيز دوشدو
قىزلار قالاسين منىمسە يىن بير آندا
بىردىن يادىما ارك ايله تبرىز دوشدو

باتدی قارا نیفرتلر ایچیندە دونلر
پاس باغلاڈی بئینیمیزدە آی لار ، گونلر
گؤز دورنالارین گلمه یینه تیکمیشدىك
سیزدن خبر اولمادى يازيق سور گونلر

مفتيلدن اوجا حاscar گئرن گؤزلىيمىز
دئرد بىر يانى دئرد دووار گئرن گؤزلىيمىز
هر پارتىيا گلدى خانلىغى تامسىندى
رعىت الى دير قابار گئرن گؤزلىيمىز

شاعیر یارالاندی دردینی بیلمک اوچون
کیمسه تاپا بیلمه‌دی قانین سیلمک اوچون
قان آغلا‌دی میصرالار، اولدو غزل
یوخ، دوغمادی بیر قصیده اسکیلمک اوچون

سسسيز جه اۇزون سيخير بو سسسيز ساواچى
بىردىن بىر ئوئى يىخىر بو سسسيز ساواچى
گاه گوللەلە يىر عدالتى گاه قاوزىر
گاه مەحکمەدن چىخىر بو سسسيز ساواچى

دوندو، داشا دؤندو آغزیمیزدا دیللر
پاس باغلادى بئینیمیزده آیلار ایللر
اوز قويido ارنلر تىكەلر كورپولرى
گول آچدى بوداقلاندى يئنه مفتيللر

گاهدان قارا پول مردى سالير سيرفالارا
مینتلى چئرك باشين چالير سيرفالارا
بىر كونجوده آج قالميش اوشاقلار مله شىر
دوز دردى چئرك دردى قالير سيرفالارا

میندار یاتاغا سیغینما غیندان دانیشیر
قورخونج او تاغا سیغینما غیندان دانیشیر
بیر گون او وینه قاییتما یایدی کئشگە
پئشمان قو جاغا سیغینما غیندان دانیشیر

سئوگى بو قوشادى گزير مئيداندا
آه، قورخو بو سئوگى دير بيتير هر ياندا
پاركين يولو آغزىندا كمر اسلحهلى ...
بو قورخو هميشه ليك قالير اينساندا

یاز ... میله‌لر آرخاسیندا قوچ کل لردن
یاز ... خوفلانیریق سیلاحلی هئیکل لردن
دار کندیریدیر حالفالانیب بوغماق اوچون
چك ... دیسکینیرم بویونداکی ال لردن

بو اولكىدە من معناسى من سىزلىك دير
سورگون آديمین معناسى سن سىزلىك دير
قىش شاللاغى، گولله لرده اولدورمهدى هئچ
اما هله قوشلارا وطن سىزلىك دير

بوز پارچاسی دیر، داشدی اور کلر قارداش
قارداش اوریین تو تور کلکلر قارداش
هر آن الیمیز خمیر لیدی قارنیمیز آج
تندیرده یانیر بیزیم چؤر کلر قارداش

ياد سيلله سى دير هر آن ياناقلاردا گزير
باشماق كىمى دوستلوغون آياقلاردا گزير
دوزلا چئريين حؤرمتى دير آل وئر اولور
دوز سيندىران آل وئرچى يولاقلاردا گزير

بئش قاتلى چپىلە باغلامىشدى باشىنى
سىلدى دووارا آسى قارداشىنى
همىشه ياغىشدا آغلايان پنجرەدى
دستماللى قادىن سىلىر اونون گۆز ياشىنى

هر سؤز ياراشير آتيلماميش بير اوره يه
هر يوک سواشير چاتيلماميش بير کوره يه
مندن آرالى گزىن قومار اويناميشام
من منليسيمى او توزموشام بير چوره يه

آی آیناسی تک سینیب اوغولسايدیم اگر
آیدان آرى گوز گوده بوغولسايدیم اگر
هامى آنا تک سئوردى بو كورپەسینى
شاعير يئرينه پىللە دوغولسايدیم اگر

سینماقدى بو قورخو آینانى سىلمىكدىن
لاى لاى بالالار يورو لموسوز ايلمكدىن
سيزده هله بو دوشونجه لر درد آرتىر
من خوفلانيرام، ديسكينيرم بىلمكدىن

بیزده بو پاییز گوزون اییر پنجره‌دن
هر دن یا هالیب یاغیش دییر پنجره‌دن
یاز غملی با خیر، گوز یاشینی سیلمک اوچون
بیردن بو گونش ایشیق سه ریر پنجره‌دن

آى گئرکمى نه پاسدى بىزىيم پنجرەدن
ياغمور او تاغا باسدى بىزىيم پنجرەدن
مفتيلى تىكىن اللرى يئنه دە ظولم ائلهدى
بو پردهلرى آسى بىزىيم پنجرەدن

دونيا دليلر ييغىنچاغىنداندا بىزه
ايز وئرمەدىلر سىغىنچاغىنداندا بىزه
بىز كورپە او گئى قىزىق، سىز اۋيرتەمىھدىنىز
بو كايناتىن او يونچاغىنداندا بىزه

دیندیر بئله حبسده اوزانمیش آرازى
گز تاپ كوچه لرده دولانان سئوگى نازى
باس بو باسا باسدا يارالى كؤنلوموزه
ميخدان داها تاخچادان يورولموش بو سازى

ویترین، شوشە، بو قیزین اۇلن آرزييلارى
هر آن اونو آغلا دىپ، گولن آرزييلارى
مین اىلدى بو ویتریندە گۈزۈن قالدى سىنىن
ياز نومره‌نى يوللارا دىلن آرزييلارى

اۋز سئو گىسىنە سىغيىشدىران يوخدو منى
بو عادتىلە بوغوشدوران يوخدو منى
قالدىم كوجە لرده، گۈزۈم الله دالىجا
من بىر دلى يىم يىغىشدىران يوخدو منى

جوت گۆز قاماشیر شاخیر منه پنجره‌دن
جوت گۆز سوزولور آخری منه پنجره‌دن
سندن پارادوکس فلسفه اویرندیکجه
بیر کئرپه اوشاقد باخیر منه پنجره‌دن

كئورپه اوشاغىن دىزىنده بىر پارچا زىغام
يوخ كئورپه اوشاقداندا بىردىن يازىغام
آه اۋز اىچىمىن ساواشلاريندان قاچىرام
من دىرناغىلان يئرە چكىلىمىش جىزىغام

فندک او دو پاپریز لاری یاندیر دیقجا
مجھول او ایزین منی او ساندیر دیقجا
سن سیز لیسمی بیر کاغذا بوک گوندر
من سیز لیسمی مندن او تاندیر دیقجا